

GÖMÖR-KIS-HONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:

Tompai Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felolós szerkesztő:

GÁL ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona.
Vármegyei körjegyzőknek, tanítóknak és községi előljáróságoknak egész évre 8 korona.
Egyes szám ára: 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítisor térfogata 20 fillér.
Nyilttér sora 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Serényi Béla gróf

ma vasárnap képviselői programbeszédet mond Putnokon.

Akik közel állanak hozzá, úgy tudják, hogy régi vágya az, hogy Gömörben képviselő lehessen, akik a politikai elveken felül tudják nézni és értékelni az embereket, azok e vármegye nem mindennapi eseményének deklarálják ezen alkalmat.

Igazuk van. Minden vármegyére nézve bizonyos szempontból és értelemben honoracionális tény az, hogy egyik kerületének mandátuma miniszteriakézen van, de ezen általános igazságon kívül a gróf Serényi Béla képviselőisége sokkal többet és értékesebbet jelent.

Serényi Béla gróf, a nemes lokálpatriotizmus meleg szeretetét hordja magában és meggyőződöttünk róla számtalan esetben és sok pozitív eredményében, hogy Gömörnek érdekei és haladása oly közel áll hozzá, hogy még a miniszteri szék magasságából is tud és akar törődni vele.

Serényi Béla gróf a politika egymástól berkei helyett az egymás elveit megbecsülők táborából nőtt fel s nézeteiben higgadt, felfogásában tisztult lévén, az általános társadalmi szempontoknak pártárnyalatok szerint irányt venni nem engedhet.

Serényi Béla gróf közvetlen, egyszerű és szaktudás tekintetében elsőrendű ember, aki a bürokratizmus nyűgein keresztül az élet valóságát nem felejtje el s aki a közvetlen szemléletből ismeri a magyar nép és a magyar vidék lelki és anyagi életét, annak nemes és tartalmas értékeit éppen úgy, mint a nyesegetést kívánó vadhajtsáit.

A midőn tehát Putnokra sereglik össze Gömör politikai egyéniségeinek sok tekintélye s Putnokra veszi útját a bizalom mandátumát Serényi Béla grófnak szívesen odaadó választósereg, oda koncentráliódik Gömör minden érdeklődése is és úgy érzi, hogy egy erős és akarattal bíró, bennünket szerető gömöri lélek forr szorosabban ahhoz a lüktető testhez, amely ha él: meleg és érzéssel telített gömöri szív.

Képviselőválasztás a putnoki kerületben.

A putnoki választókerületben Putnok Móricz főispánna történt kinevezése folytán megüresedett országgyűlési képviselői állás betöltése céljából megtartandó választás határidejűl a vármegyei központi választmány e hó 26 án tartott ülésében ez év augusztus hó 14-ik napját tűzte ki a kerület székhelyére Putnokra.

A választás vezetésére megválasztottak és kiküldetnek: Választási elnök: Hönsch Ede, — jegyző Osváth Rafael. — Szavazatszedő küldöttségi elnök: Gy. Farkas Gyula, — jegyző: Horváth Sándor. — Helyettes elnökök: Dr. Radvánszky György és dr. Király Kálmán. — Helyettes jegyzők: Madarassy László és Soltész Adolf. — A helyettes elnökök és jegyzők beosztása az 1874. évi XXXIII. t.-cz. 59. § a értelmében a választási elnök feladata.

A választókerület kerületi és városai s ezek szavazási sorrendje a küldöttség között a következőleg osztatik fel:

A választási elnök elnöklése alatt: Putnok, Hét, Málé, Sajópuszki, Velkenye, Bánréve, Sajóújfalu, Hanva, Runya, Baracza, Gömörfüge, Oldalfala, Beje, Zsór, Sajógömör, Sajászárnya, Gömörpanyit, Beretke, Sajórecske, Sajószentkirály, Abafalva.

A küldöttségi elnök elnöklése alatt: Kelemér, Gömörszőlős, Naprágy, Sajókeszi, Kövecses, Hubó, Sajólenke, Méhi, Sajókirályi, Tornalja, Melléte, Mikolcsány, Gömörnánás, Miglészpataka, Csoltó, Lekenye, Sajótiba, Özörény, Pelsőczardó, Gömörhosszúszó, Kecső, Aggtelek, Kánó, Imola, Trizs, Ragály, Zubogy, Felsőszuha, Zádorfalva, Alsószuha.

Putnok Móricz nyilt levele. Putnok Móricz az új főispán nyilt levelet intéz a putnoki járás választópolgáraihoz s ebben jelenti be a kerület mandátumáról való lemondását. — A nyilt levélből a meleg szeretet és ragaszkodás érzik ki, mikor így kezdi a búcsút:

Fájdalmas a búcsú különben is, de szívem mélyéig hat ez az érzés akkor, a midőn attól a választókerületől kell búcsúznom, amely több mint 25 évig tisztelt meg bizalmával, amelylyel szívem oly összeforrottnak érezte magát, amely iránt lelkem annyira el van telve a szeretet, a hála érzetével.

Szomorú időkre esik a választókerületől való megválásom, amidőn a három éven át tartó nagy világháboru elvitte a kerület férfainak színe virágát az édes haza védelmére, amidőn itthon özvegyek és árvák sirnak; aggódó hitvesek, gyermekek és anyák várják haza föltetteiket. Távól a kerületől magam is az utolsó időkig katonai kötelességemnek téve eleget, nem érintkezhettem választókerületemmel oly mértékben, mint azt tenni szerettem volna, ha szívem vonzalmát követhetem, nem volt elég alkalmam hozzá, hogy kellőképen részt vegyek minden egyes választóm örömeiben vagy bánatában, hogy segítsek, amennyire tudok ügyes-bajos dolgaikban.

Azután politikai visszatekintést tartalmaz a nyilt levél s végül így fejezi be búcsuját:

Ez teszi Önöktől a búcsút könnyebbé, hogy tudom, miszerint oly jelöltet állítanak, aki magas állásán kívül oly tündöklő emberi tulajdonságokkal bír, a kerület és egyeseknek érdekeit már eddig is annyira szíven viselte és előmozdította, hogy a kerületet jobban képviselve mint általa, nem is tudhatnám.

Másrészt enyhíti a válás kesertőségét az, hogy tulajdonképen nem is búcsúzom Önöktől, mert hiszen itt maradok a közéletben és ezentul is szívem egész melegével karolom fel a kerület és annak minden egyes községének érdekeit.

Még egyszer megköszönve az oly hosszú időn át irántam tanúsított megtisztelő bizalmukat és baráti jóindulatukat, kívánom, hogy a putnoki választókerületet és annak minden polgárát áldja meg az Isten minden jóval!

Hírek a gömöri közéletmezés és közellátás világából.

Hogy szerezhethetjük be lisztünket?

A hivatalos lap vasárnapi száma közölte az új ideai termés elosztására vonatkozó rendelet módosítását.

Ezen intézkedések értelmében a gazdákzönség visszatarthatja a jövő évi szükségletére szolgáló buzamennyiséget, a nem termelők pedig beszerezhetik a jövő évi háztartási gabona-szükségletüket.

Ezen utóbbi jogosultságnak sok és a gömöri viszonyokat tekintve, nehéz korlátozásai vannak. A beszerzés a haditermény bizományosából és egy hatósági közegből álló átvételi bizottság útján történhetik, a bizottság megalakításáig pedig a polgármesterek, illetve előljáróságok által kijelölt termelőtől történhetik, de csakis a város vagy község területén belül. A vásárlásnak ily jogosultságát az országos közéletmezési hivatal kiterjesztheti egyes járásokra vagy a törvényhatóság egész területére is.

A kiterjesztésre nálunk nagy és indokolt szükség van és pedig nemcsak a városaink, de egyes járások lakosai érdekében is. A garami, ratkói, jolsvai járások s általában az északi részen levő községek ugyanis saját területükön a szükséglet legkisebb részét sem tudják nyújtani, viszont a déli községekben oly szép és gazdag a termés, hogy azzal a kedvezőtlenebb viszonyok között élő városi és falusi lakosság igényeit ki lehet elégíteni.

A közellátásunknak tehát egyik legjelentősebb kérdése most az lesz, hogy mily körzetekben fogják az egyes városok és községek részére a bevásárlást engedélyezni.

Ugy vagyunk értesülve, hogy a vasárnap megjelent rendelet végrehajtási utasításának megjelenéséig ez a kérdés nem lesz eldönthető, mert terv szerint a bevásárlási körzetek beosztásának jogát ez az utasítás az alispán kezébe fogja letenni.

Minden esetre kívánatos lenne, ha ez a sok emberre nézve létkérdés mielőbb eldőlné s a megnyugvásnak érzetével nézhetnénk a következő hónapok elé.

A buza ára Gömör és Kishontvármegyére nézve az augusztus hó 31-ig történő szállításokra érvényes prémiummal együtt 49 kor. 50 fillér, azontul november 1-ig 47 kor. 50 fillér, november 1-étől 44 kor. 50 fillér. — A rozs ára augusztus 31-ig prémiummal 47 kor. 50 fillér, azontul november elsejéig 45 kor. 50 fillér, november elsejétől 42 kor. 50 fillér. — Az árpa ára 46 kor. 50 fillér, a zabé 44 korona, a kölesé 46 kor.

Az árak buzánál hektoliterenkint 76 kilo grammos súlymennyiségű egészséges rostált buzára, rozsnál hektoliterenkint 71 kilogrammos súlymennyiségű egészséges, rostált rozsrá, árpánál 64 kilogrammos súlymennyiségű egészséges, rostált árpára, zabnál és kölesnél súlyminőségekre való tekintet nélkül egészséges és rostált zabra és egészséges, száraz, rostált kölesre vonatkoznak. Buzánál, rozsnál és árpánál a keverék legfeljebb 2% lehet, a fajsúlybeli és keverékbeli eltérésekért megfelelő térítésnek van helye.

Mikor lesz kávé? Barnára pörköltetű szép, szemes kávé nagyon sokára lesz, de a háborus viszonyok produktuma a „hadikávé” — úgy értesülünk — szeptember hó elsején bemutatkozik Gömörben is. Szemes kávéból, karamelizált cukorból és malátából készül ez a keverék, amelyet jegyek ellenében fognak kiszolgáltatni s úgy halljuk, a fejkvóta 5—10 gramm lesz havonta.

Dán vaj érkezik a napokban az alispán rendelkezésére s ebből elsősorban az igényt tartó városok lesznek kielégítve.

Fricska a tejáraknak. A takarmányhiány és a horribilis szénaárak olcsóbbá tették a marhát és természetesen drágábbá a tejárakat. A maximális árak fittyet hánytak az élelmes termelők és már arról kapunk hírt, hogy egy gömri fürdőhelyen 2 koronát is vesznek egy liter tejért. Vaj Rimaszombatban egyáltalában nem kapható, a Sajóvölgyi városokban pedig 15—16 korona egy kilo vaj ára.

A divatos regény sem olyan érdekes olvasmány ma, mint az a rövid hír, mely valami élelmiszerről ad számot. Ezen rovatunkat ez a korszerű igazság teszi a gömri közönség kedvenc olvasmányává.

Világháboru.

A mult héten erősen megfordult a koczka az orosz harctéren. Sokan innnen a távolból azt hitték, hogy mi már nagyon szorongatott fél vagyunk, a kinek minden áron békét kell kötnie és most kiderült, hogy nem mi vagyunk a gyöngébbek. Ha hadvezetéseink bölcs előrelátásból és az emberanyag kimélése szempontjából félték óta nem is indítottak semmi offenzívát, hanem passzív helyzetbe vonulva várták az ellenség kimerülését: azért mi még nem vagyunk kétségbeesztő helyzetben, azért mi még tudunk a gorliczei áttöréshez hasonlót produkálni.

Mert egy hét alatt úgy fejlődtek az események, hogy a Zlocsovtól keletre megtörtént áttörés nemcsak hogy sikerült, de immár több mint 50 kilométerre haladt előre a lökés, már tul járnak a galicziai Szeret folyón, azontul már csak a Zbrucis folyó van, Galiczia keleti határfolyója. Együttal pedig a 25 kilométer szélességben sikerült frontáttörés most már 250 kilométer szélességben megingatta az oroszok harcvonalait, úgy hogy már a mármárosi Kárpátokban, a Tatárhágó tájáról is kezdik az oroszokat kelet felé nyomni.

Az orosz front áttörése tulajdonképen Zlocsovtól keletre Batkov és Manojlov között kezdődött július 19-én, néhány nap alatt elérték csapataink Zalocscét és Olejovot, pár nappal később Tarnopol előtt állottak. Ezután a Brzezany táján álló délibb csapatok is üzni kezdték az oldaltámadástól feigöngyöltetett orosz csapatvonalat és a Szeret folyót elérve, Trembovlánál átkeltek rajta, mire a Tarnopol előtt álló német csapatok bevonultak Tarnopolba. Ez a szerencsétlen város már majdnem 3 éve nyögi az

orosz igát és pusztítást, most is felgyújtották a kivonuló oroszok.

A Kaluszt visszafoglaló osztrák-magyar csapatok is megindultak és Sztaniszlaut visszafoglalták Halicscsal együtt, valamint Nadvornát is megszállották. Sztaniszlau elfoglalása után szabad ut nyílik Bukovina felé s az egy év óta leigázott tartomány újra felszabadítható lesz s ha a harcok jól sikerülnek: a Tatárhágónál szögletbe hajló frontunk nagyon megszoríthatja a közbül álló oroszokat. Legujabb jelentés szerint elfoglalták csapataink Oitynia, Delatyn, Tlumac és Bucacs városokat.

Az orosz seregek közt a fegyelmetlenség és felbomlás jelei mutatkoznak, egész ezredek megtagadják az engedelmisséget. De a népvezérből diktátorra avanzsirozott Kerenszky még lelket próbál kényszeríteni a széthulló tömegekbe s a hadvezetés északon Dünaburg és Szmorgon táján s délen Románia területén indított új támadásokat, hogy a nagy veszedelmet elhárítsa. De seregeink északon és délen jól állják a harcokat.

A francia angol fronton Flandriában az angolokkal, Chemin des Dames mellett a francziákkal vívnak a németek kemény harcokat, az utóbbi helyen feltűnő heves ágyutűzzel.

Az olasz fronton csak egyes helyeken van ágyuharc, de készülnek ott is.

Macedóniában kevés a harc. A török harcterekről némi mozgolódás híre érkezik.

A tengeralattjárók harca napról napra jelentős eredményekkel folyik tovább.

Meghívó.

A Gömörkishontvármegyei Gazdák Hadsegélyező Bizottsága folyó évi aug. hó 8-án délután 2 órakor Rimaszombatban, a vármegye háza nagytermében gyűlést tart, melyre a bizottság tagjait tisztelettel meghívom.

Tárgyak:

1. Végrehajtó bizottsági tagok választása.
2. A gyűjtési program megállapítása.

Rimaszombat, 1917. július 28.

Szent-Iványi Árpád, elnök.

Riport a rimaszombati Konzervgyárról.

A háborus közéletmezési körülmények között a konzerv óriási jelentőséget nyert, a háborus közgazdasági viszonyok kedvező konjunkturái folytán a konzervgyárak fölé soha sem remélt napok virradtak.

A rimaszombati Konzervgyár egyrészt ezen általános okok folytán, másrészt a helyes és szakszerű vezetés következtében a kedvező helyzetek legkedvezőbbje közé került s a békeidőben csendes menetű és anyagilag biztosítottnak nem látott üzeméből fényes és óriási eredményt produkálni tudó üzlet lett.

Aki ma végigsétál a rimaszombati Konzervgyár telepén, az nemcsak bámulva áll meg az üzem sokoldalúsága és a produkció nagyszertűsége mellett, de annak a jövő közgazdasági élete szempontjából is tág perspektívák kínálkoznak.

Ezen kilátásokat megalapozza az a nagyszertű építkezés, amely a gyár fejlesztése érdekében már megkezdődött s amelyről a következőkben adhatunk számot.

A Konzervgyár részvényeinek nagy többségét a Magyar Élelmiszerszállító r.-t. vásárolta meg, mely teljes erkölcsi presztizsével, nagy anyagi erejével és széleskörű összeköttetésekkel segíti a gyárat nagyarányú terveiben.

A gyár jövődöbéli munkaprogramjában fokozottabb szerep vár a cukrozott gyümölcs gyártására s ezen gyártmányok fokozása végett emeletet huznak a jelenlegi cukorgyári épületre s ezáltal egy elsőrendű világos gyárész alakul. Ezen gyárész a modern építő technika és berendezés legtekélyesebb vívmányait használja föl, amennyiben porcelláncserpes és keramita burkolatot kapnak a falak s a munkások részére külön mosdó és öltöző helyiség lesz.

Egy tágas pinczével kombinált új raktár-épületet építenek és beállítanak egy olyan aszalóberendezést, amely úgy produkáló képesség mint tökéletesség szempontjából a legelsők egyike lesz az országban s amelylyel naponta 3 és fél waggon nyersáru aszalható meg.

Tervbe van véve ezenkívül egy iparvágány

létesítése is, mely a vasuti állomást kötné össze a gyár telepével.

Az új raktári épületben öltöző és étkező helyiséget rendeznek be a gyár munkásai részére, sőt munkáslakások építése is tervbe van véve.

A gyárnak ezen építkezései több mint másfél millió koronába fognak kerülni s ezek elkészülte után a gyár elsőrendű helyet fog nyerni nemcsak a vármegye közgazdasági életében, de a hazai konzervgyárak között is.

Hirek és vegyesek.

Személyi hírek. Putnoky Mórész főispán folyó hó 26-ikán városunkban tartózkodott. — Czinke István ref. lelkész a szliácsi gyógyfürdőbe utazott üdülés céljából. — Szent-Iványi Árpád orsz. képviselőt az orsz. függetlenségi 48-as párt elnökévé választották. — Dr. Szlávik Mátyás eperjesi kollegium felügyelő-tanára hosszabb tartózkodásra Dobsinára érkezett.

Cseh István kir. törvényszéki elnök mult héten kezdte meg szabadságát s városunkból elutazott. Az elnöki teendőket a szabadságidő alatt dr. Musotter Miklós tanácselnök látja el.

Knechtl József ezredes, parancsnok, mint az 57-ik cs. és kir. gyalogezred parancsnoka a galicziai harctérre megy s az itteni ezred parancsnokságát már átadta.

A főispáni installáció előkészítését tárgyaló s e hó 30-án megtartandó vármegyei közgyűlés elé — értesülésünk szerint — oly értelmű javaslat fog tételni, hogy az installációs közgyűlés augusztus hó 8-án tartassék meg.

Katonai szemle. A 80-ik gyalogezrednél mult vasárnap Gasiéki vezérőrnagy szemlést tartott. A generális szombaton érkezett ide s az itteni ezredessel: Knechtl Józseffel együtt a hivatalos katonai szemlést vasárnap tartotta, aztán elutazott.

Kitüntetés. Dr. Adriányi János dobsinai városi tisztó orvos, több kitüntetés tulajdonosa, ki két és fél évet töltött a harctéren s jelenleg szolgálati viszonyban van, a Károly király csapatkereszttel lett kitüntetve.

Baráth Károly tábori lelkész újabb kitüntetése: A Vöröskereszt 2. osztályú díszjelvénye a hadiékítménnyel. A lelkészi érdemkereszt és a signum laudis mellett ez a harmadik kitüntetés, melylyel immár három év óta tartó tábori szolgálata elismerést nyert.

Eljegyzés. Vathay Ilonka putnoki tanítónő, lapunknak kedves munkatársa és Doktor Dezső ev. lelkész — lapunknak értékes dolgozó társa, a signum laudis tulajdonosa — jegyesek.

Tanítói kinevezések és áthelyezések. A hivatalos lap csütörtöki száma közli, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter áthelyezte: Benedek Annát a Koháryháza-pohorellai elemi iskolához. Csabayné Varga Etelkát a sajórédei, Dapsy Etelkát az újantálvölgyi, Maresch Margitot a bánrévei, Náter Istvánt a vöröskői áll. elemi iskolához kinevezte. Dobrovsky Gabriella újantálvölgyi áll. elemi iskolai tanító a kunszentmiklósi, Fajtik Gusztáv vöröskői áll. elemi iskolai tanító a zsolnai, Szűts Lenke koháryháza-pohorellai áll. elemi iskolai tanító a magyarbányai áll. elemi iskolához lett áthelyezve. Kiefer József harkácsi községi iskolai tanító a sopornyai áll. elemi iskolához lett kinevezve.

Halálozások. Szuhafői Szuhay Zsigmond nagyrőcei nyug. m. kir. telekkönyvvezető, tak. pénztári igazgató, megyebizottsági tag folyó hó 21-én 71 éves korában Zsákán — hol rokonainál látogatóban volt — elhunyt. Hült tetemeit bazaszállították Nagyrőcziére s ott temették el nagy részvét mellett. A megyeházára kitézték a gyászlobogót. Az elhunytat kiterjedt rokonság gyászolja.

Szabó Etelka — néh. Szabó István szépetehetségtű és szorgalmas fiatal leánya, folyó hó 25-én 18 éves korában hosszas betegség után városunkban elhunyt. Édes anyján kívül testvérei és nagyszámú rokonai gyászolják a nagy gonddal nevelt és szép reményekre jogosított fiatal leányt, kinek temetése folyó hó 27-én nagy részvét mellett ment végbe. — A koporsó felett Simon Mihály ref. lelkész mondott megható gyászbeszédet.

Horogh György kereskedő, Baksay József helybeli tekintélyes czég régi alkalmazottja f. hó 25-én hosszas betegség után 28 éves korában elhunyt. Fialtal özvegye és rokonsága gyászolja. Folyó hó 27-én temették el. — Ravatala felett **Iván József** ref. s. lelkész mondott megindító beszédet.

Fischer Bertalan helybeli női kalapüzlet tulajdonos mély gyász érte, amennyiben édes anyja **Schwarzenthal Izidorné** 62 éves korában meghalt és Miskolcra e hó 24-én nagy részvét mellett temették el. Az üzlet a gyász miatt egy hétig zárva volt.

Hősi halál. Ifj. **Boholy János** balogtamási származású, 15 ik közös huszárezred gépfegyverosztálybeli vitéz őrmester — a nagyvezet és bronz vitézségi érem tulajdonosa — az orosz harcstéren ellenséges golyótól találva hősi halált halt.

Jótekonyczélú előadás. A Putnok és Vidéke Vöröskereszt fiókegylet e hó 29-én a putnoki fürdőben saját alapja javára élvezetes műsoru előadást rendez. — Az előadás este 8 órakor kezdődik s a belépti-díj 2 korona.

Figyelmeztetés az utazó közönséghez. Az utóbbi időben a rimaszombati utazni készülő közönség azt a rossz és helytelen szokást kultiválja, hogy a vasuti állomásra az indulási idő utolsó pillanatában érkeznek s így egyrészt a jegykiadásnál keletkezik óriási torlás, másrészt a vonat indításának időpontja nem volt mindig pontosan betartható. Tekintettel arra, hogy a jövőben a vonat a menetrendszerinti indulási időpontot pontosan be fogja tartani s a vonat indításánál az állomásfőnökség nem lesz tekintettel arra, hogy egyesek későn érkezvén ki a vasuti állomásra, jegyeiket meg nem válthatták, figyelmeztetjük a közönséget, hogy oly — az indulás előtt — időben jelenjen meg a vasuti állomáson, mely idő lehetővé teszi a rendes jegykiszolgáltatást, mert azok, akik későn érkeznek, jegy nélkül lesznek kénytelenek utra kelni s ezáltal anyagi hátrányokat szenvednek. Az állomásfőnökség ezen figyelmeztetését annál is inkább ajánljuk megfigyelésre, mert tudomásunk szerint a Füleki — miskolczi vonalon a vonatok most már késések nélkül közlekednek s így nem lenne méltányos, hogy egy két kényelmes utas kedvéért sokan elmulasszák Feleden a csatlakozást.

Ledőlt szobor. A régi temetőből alakított ligetben régen ott állott már Flóra szobra s gyermekek játszadoztak mellette. A napokban gonosz kezek ledobták a szobrot talpáról s a ledöntött kőszobor feje letört. Ugy látszik, nálunk vasrész és örök nélkül még a szobrok sincsenek biztonságban.

A rendőrség figyelmebe. A város belterületén és a kintlevő kertekben az utóbbi időben éjjel, de különösen hajnalutján a még éretlen vagy főlig érett gyümölcsöt a legnagyobb vakmerőséggel lopják, abban bizva, hogy a rendőrségnek nincs elég embere az ellenőrzésre. A zöldségműt és burgonyát sem kímélik, sőt a kerti felszereléseket is megrongálják ezek a lelketlen tolvajok. Jó volna, ha erre a 2—3 hónapra az éjjel czirkáló rendőr mellé néhány megbízható katonai kíséző vezényeltetnék ki s ha csak néhány ilyen tolvajt tetten érnének és kíméletlen szigorral büntetné a rendőrség, bizonyára meg lenne a hatása. — Itt említtük meg azt is, hogy a rendőrség igen tüdővös rendeletet adott ki egy időben, mely a cselédség esti 9 óra után való kimaradását megtiltotta. — Ajánljuk, hogy az este czirkáló rendőrök kísérik figyelemmel az ilyen csavargókat s helyezzék biztonságba a „hűvös“-re. — Egyébiránt a pusztításra vonatkozólag vettük a következő sorokat is lapunk egyik tekintélyes munkatársától: Nem nevezhetjük másnak, mint vandalizmusnak azt a pusztítást, ami még mindig észlelhető városunk körül a burgonyaföldeken. Az új burgonyára éhes tolvajok még mielőtt a földdel fádadozó és áldozó gazda megkóstolta volna saját termését, egyszerűen megrohanják és tövesztül kiszaggatják az ültetvényeket, azután az apró gumókat ott hagyják és egész sor burgonyatermést elpusztítanak így, maguk sem veszik semmi hasznát pusztító munkájuknak. A napokban volt alkalmunk ismét látni ilyen kiszaggatott burgonyafészkeket, amelyek 1—2 hó múlva jelentékeny termést hoztak volna, most pedig ott hevertek tővükkel és apró gumókkal

a földön, vandál kezek művét hirdetve. Gondosabb őrzést és szigorú büntetést kérünk a hatóságától.

Leánygyermekjeink továbbképzése. E czímmel lapunk mult számában közölt cikkre vettük a következő figyelemreméltó sorokat: „Egy apa“ aláírással jelent meg mult héten egy cikk s mivel nekünk hasonló terveink vannak leányainkkal, sőt ugyanezt az eszmét már régebben megpendítettük, hozzávető számításat is tettünk és **Loysch Ödön** igazgató ur helyeselte is számításunkat; így gyermekjeinket jóval olcsóbban tudnók kitaníttatni, az említett tanerők pedig szép mellékkeresethez jutnának. Azonban kitört a „gymnasiumi láz“, — aki csak teheti, a gymnasiumba adja leányát; most, mikor már az intéző körökben is hangoztatják a latin nyelv eltörlését. — Évek kellenek hozzá, hogy egy a szülők, mint a leánykák belássák a latin tudomány nehéz és fölösleges voltát, ezzel a fáradsággal bármely élő nyelvet el lehet sajátítani s az életben azt jobban értékesíthetik, mint a legkiválóbb latin tudást! — **De Fényes Sándor** vezérigazgató ur eszméje sem rossz, t. i. leányainkat a kereskedelmi pályára előkészíteni s így lassan városunkban egy kereskedelmi iskolát létesíteni. — Elvégre tanítónő igen sok van, mindig sokkal több, mint amennyi tanítónői állás van; ellenben a kereskedelmi szakban, szakképzett egyének mindig kerestetnek! — Igen tüdővös lenne, ha ezen eszmék nemcsak papíron maradnának, hanem mielőbb életet öltenének. **Két anya.**

A „Vármegye.“ A vármegyei tisztviselők országos egyesületének hivatalos lapja az alispáni beiktatásról melegen és hosszasan referálva, szószerint közli a dr. **Fornet Gyula** alispán szép beköszöntő beszédének a vármegyei rendszerre és autonómiaira vonatkozó részletét. Ugyanczen számban hesezu közleményben emlékezik meg **Lukács Géza** nyug. főispánról, ki mint vármegyei főjegyző és alispán mástól évtizeden át egyik lelkes és közkedvelt tagja volt a vármegyei tisztviselők országos egyesületének s most folyó hó 14-iki levelében meghatározó szavakkal vesz búcsút az országos egyesülettől. A búcsúzás a lap a következő szavakkal végzi:

„**Lukács Géza** kiválása az országos egyesületből kétségkívül mélyen érinti az országos egyesület igazgató tanácsát és választmányát is, mint ahogy általában nagy veszteséget jelent az ő távozása az országos vármegyei tisztikar testületéből is. Egyike volt a legpuritánabb, a legszeretetreméltóbb, a legtevékenyebb vármegyei tisztviselőnek; azok sorából való, akik bárhol megjelenve, csak rokonszenvet, bizalmat és tekintélyt tudnak kiváltani a vármegyei tisztikar számára. Az aktív közigazgatási tisztikarból való kiválása azonban nem jelentheti a vármegyei közigazgatás területéről való végleges távozását. Bizunk benne, hogy közigazgatási tudását, agilitását és energiáját ezentúl is teljes mértékben érvényesíteni fogja Gömör és Kishontvármegye törvényhatósági bizottsági közgyűlési termében, ahol harmincz esztendői közigazgatási működése alatt közbecsülést és közszeretetet tudott a maga számára teremteni.“

Olcsó cseresznye. Vettük lapunk egyik régi barátjától a következő sorokat:

„Megyénkben sokfelé nagy a gyümölcshiány, hisz számocza, málna alig volt, a pöszméte apró korában megsemmisült, a ribiszke pedig oly kevés és fejletlen volt, leszedni is alig érdemes; így a háziasszonyok nagy része, óriási gondok közt van, honnan is szedjen a befőzéshez és iz készítéshez szükséges gyümölcsöt. Pedig ez most nemcsak mint nyálákság szolgál, hanem az élelmezésnél igen fontos szerep jut a lekvárnak, amennyiben a lekvár sokszor a zsir helyét állja a szegényeknek. És mégis van Gömörben, az Isten háta megett, majdnem elfeledve az emberek által egy kis falu, ahol az Isten áldása szállt a cseresznyefákra, még levelek helyett is millió, de millió gyönyörű piros cseresznye tündöklök. Az élelmezek waggonszámra szállítják onnan másúvé, eddig 1 kor. árban kilogrammonként, most pedig 1 kor. 20 fillérért. Kis ügyességgel el lehetne látni a megye szükségletét, hiszen van ott még most is waggonszámra cseresznye, csak kis utánjárás kellene a községekben, gyorsan a vevőket összeírni, egy ügyes embert Berdárkára felküldeni, aki annak megvásárlását és szétosztását eszközölhetné.“

Búcsúzás. Egerbe való költözésem alkalmával mindazoknak, kik iránt hála és tisztelet tölt el, élő szóval szerettem volna búcsúköszönetemet és tiszteletemet nyilvánítani. — Mivel ebben rongált egészségi állapotom akadályoz, ez uton teszek eleget e kedves kötelességemnek, kérve ezért szíves elnézést.

Rimaszombat, 1917. július 24.

Petheő Lajos,
m. kir. pénzügyi számvizsgáló.

Rendkívüli közgyűlés. A rimaszombati általános ipartestület az előjáróság folyó hó 22-én hozott határozata alapján ma: 29-én (vasárnap) délelőtt 11 órakor a Polgári Olvasókör nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, melyen a teljes számban való megjelenést kéri az elnökség annyival inkább, mert a közgyűlésnek nagyfontosságú tárgyát megbeszéli: A kisiparos-ság szociális sérelmeinek megbeszélése.

Községi polgári fiu- és leányiskola Poprádon, a Magas-Tátra alján. — Orvosilag ajánlott hely. — Tanulók német családoknál olcsón elhelyezhetők. — Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál:

Horn József, igazgató.

A rimaszombati egy. prot. főgimnázium értesítőjét közli Loysch Ödön igazgató. Az idén az értesítő a papirhiányra való tekintettel csak a legszükségesebbeket közli. Így az igazgató jelentését a lefolyt iskolai év eseményeiről. A végzett anyag részletes közlése természetesen elmaradt. Igen tanulságos a felsőosztályok magyar dolgozatainak tárgyjelzése. Az önképzőkörök szép működést fejtettek ki s egyéb körök is működtek, különösen a cserkészlet indult szép virágzásnak, a mi az ifjak jellemképzése és komoly elfoglaltsága tekintetéből örvendetes dolog. Tettek néhány kirándulást is részint növény és rovargyűjtő czéljal, részint az egész intézet növendékei is más tanulságok végett. A tanári kar tagjai közül 5 teljesít katonai szolgálatot, de nem hiányznak önkéntes segítők a nyugalmazott tanárok soraiból. A tanulók száma felül volt 300-on, dacára az évről-évre besorozott felső osztályosoknak, a kik hadbavonultak. A tanulók részletes osztályozását nem közlik, csak az általánosot. Az intézet könyvtára és szertárai kevés gyarapodást mutatnak, mert az intézet helyisége is harmadik éve vöröskeresztes kórház céljaira szolgál s maga az intézet a tanítás nem kis kárára a polgári leányiskola helyiségeiben kénytelen összezsutolva meghúzódni. E tekintetben most már jóformán egyedül áll az országban. Statisztikai kimutatások s a jövő évre szükséges tudnivalók olvashatók az értesítő végén. A tápintézet mintegy 50 tanulót élelmezett az idén nagy nehézséggel, de sok igyekezetre valló sikerrel. A tandíjat a jövő évre felemeli a főgimnázium, de ez országosan így lesz a nagy drágtság miatt.

A postacsomagok czimzése. A kassai kir. posta és távirtdigazgatóságtól vettük a következő sorokat: „Egyre sürűbbek a panaszok amiatt, hogy a postára adott csomagok czimlapját a feladók oly lazán ragasztják vagy kötik csomagjaik burkolatához vagy a felragasztásra oly rossz minőségű ragasztóanyagot használnak, hogy a csomagok czimirata szállítás közben leválik és elkallódik. — Ily esetekben a czim nélkül maradt csomagokat tovább küldeni vagy kézbesíteni nem lehet és be kell várni, míg a reklamálás után meginduló eljárás és nyomozás a csomag rendeltetését megállapítja, ami rendszerint hosszabb időt igényel. Közben, ha a csomag tartalma romlandó holmi volt, azt el kell adni vagy megsemmisíteni. — Minthogy a posta a késedelmes kézbesítésért és romlandó küldeményekért egyáltalában nem szavatol, a közönség saját érdekében cselekszik, ha feladott csomagjainak a czimiratát jobb minőségű ragasztó anyaggal vagy zsineggel tartósan és erősen illeszti fel a küldeményre s a czimirat pontos mását a feladás előtt ki-ki helyezze el csomagjába, mert ez esetben, ha a csomagról szállítás közben a czimirat leválik s e miatt a tartalom megállapítása és a romló tartalom eladása végett azt bizottságilag fel kell bontani, a bizottságnak módjában áll a bent talált czim másolat alapján a küldeménynek helyes irányba terelése és kézbesítése iránt késedelem nélkül intézkedni. — Csomagjába tehát a czimirat másolatát mindenki helyezze el.“

Sulyos baleset. Csizben, folyó hó 24-én buzával megrakott szekérral haladt egy ottani gazda az uton. A kévéken elhelyezkedett *Harócz* Zoltán 8 éves csizi iskolás fiú is. A lovak valamitől megijedtek, megbokrosodtak s a szekérről lehullottak a kévék, velük a kis fiú is lezuhant s olyan sulyos sérüléseket szenvedett, hogy be kellett szállítani a kórházba.

Részvét-köszönet.

Mindazoknak, akik Istenben megboldogult felejtetetlen édes jó Etelka leányom elhunyt alkalmából szeretetteljes részvétüknek nyilvánításával felkeresni s végkiáztatásán megjelenni szivesek voltak s ez által mérhetetlen fájdalmamat enyhíteni igyekeztek, ez uton — gyermekeim s az egész gyászoló család nevében is — hálás köszönetemet fejezem ki

Rimaszombatban, 1917. július 27-én

Özv. Szabó Istvánné.

Drágul a papiros. A háboru tartama alatt a papiros ára rohamosan emelkedett, némelyik papirosnem ára megötszöröződött. Most az illetékes körök azon tanácskoznak, hogy a levélpapírok, kártyák, névjegyek, borítékok és hasonló áruk árát 25 százalékkal emeljék.

A „Társaság“ című képes heti folyóirat, mely az uri társaságoknak kedvenc olvasmánya, hetenként változatos, érdekes és vonzó közleményeket tartalmaz. — Illusztrációi igen szépek és méltán ajánlható a kitűnően szerkesztett és gondosan kiállított lap mindenkinek.

Alólírottak a legmélyebb fájdalomtól sujtottan tudatják a nagy veszteséget, hogy a rajongásig szeretett gyermek, jó testvér, unoka, sógor és rokon

DEÁK ANDOR

a harctéren szerzett súlyos betegségben rövid szenvedés után 25 éves korában Ungváron váratlanul elhunyt.

A drága halottunk földi maradványait ugyanott a hozzátartozók jelenlétében — katonaság részvétele mellett — e hó 20-án helyezték örök nyugalomra.

Legyen csendes síri álma,
Szeretetünk él emlékének!

Rimaszombat, 1917. július hó 25-én.

Özv. Deák Lajosné, édes anyja.
Molnár Jánosné sz. Deák Ilona,
Deák József, Deák Lajos testvérei.
Özv. Lengyel Samuné, nagyanja.
Deák Józsefné sz. Halyag Mariska
Molnár János, sógor és sógornő.

Nyugtázás. Özv. Mindszenty Bertalanné 15 koronát küldött hozzánk a vak katonák javára, mint Szabó Etelka elhalálása alkalmából koszorúmegváltási díjat. Rendeltetési helyére juttattuk.

Köszönetnyilvánítás. Lukács Gézáné hálással köszöni a következő jótékony adományokat: „Egy anya“ a nyomorékgyermekek javára 10, a Rimaszombati Konzervgyár 500, Kicsiny Lenke Rimaszaluzsány 10, utóbbi a vak katonáknak javára is küldött 10 koronát.

Nyugtázás. A Vörös-Kereszt egyesület céljaira vettük és hálás köszönettel nyugtázuk a következő szives adományokat:

Pénz: Varga Antal ref. lelkész Bátka (talált pénz) 1 kor. 18 f.

Természetben: Kükény Ágostonné Dété 5 drb tojás, báró Fischer Arnoldné egy kosár alma, Zagy Lőrincz Istvánné Dété 10 drb tojás.

Platina csoportba tartozó fémek bejelentése. A platina csoportba tartozó fémek bejelentésének a gyárosok, iparosok és kereskedők, részben még nem feleltek meg, ezért mielőtt a bejelentések elmulasztása miatt ezek ellen a kereskedelemügyi m. kir. miniszter megtorló lépéseket tenne, a miskolczi kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti az érdekelteket, hogy a fennálló rendelet értelmében platina készleteiket a kereskedelmi miniszterium ipari műszaki osztályánál (Budapest, II., Lánchíd utca 1.) haladéktalanul jelentsék be.

Az utcák tisztogatása. Örömmel látjuk, hogy az utcáknak az utóbbi időben erősen felburjánzott gyomoktól való megtisztításához hozzáálltak. Persze kevés a munkaerő és csak lassan haladhatnak, de azért reméljük, hogy a Hunyady-utca után sorra kerül a Tompa-utca is, melynek gyalogjáróit széles méretekben szegélyezi a régóta elisztitást váró gyom.

Közzgazdaság.

A takarmányhiány enyhítése.

A májusi és júniusi nagy szárazság a takarmánytermésben nagy károkat okozott s tartani lehet attól, hogy az állatállomány téli eltartásánál sulyos zavarok fognak mutatkozni.

Az ország állatállományát fenyegető veszély elhárítása céljából a földművelésügyi kormányzat a megfelelő intézkedéseket előreláthatóan megtette.

Hogy egyes szerencsésebb vidékek takarmányát takarmányinségben szenvedő vidékekre lehessen szállítani, de különösen a hadsereg takarmány szükségletének kielégítésére rekvirálást kell majd elrendelni.

A további intézkedés oly irányú lesz, hogy a lehetőség szerint erő és póterőtakarmányokat fog a miniszter inségesebb vidékre kiutalni a levágási tilalmat és forgalmi korlátozást megszünteti s végül szükség esetén a veszélyeztetett állatállomány átvételére is gondol.

Hogy ezek az intézkedések az ország mely vidékén és milyen mértékben szükségesek, ennek megállapítása végett utasítást adott ki a miniszter a gazdasági felügyelőknek, hogy augusztus elsejéig tegyenek jelentést a már betakarított széna és mesterséges takarmánytermés eredményéről, beleértve a tavaszi és őszi szalmát is. Tegyenek jelentést a még várható sarju és egyéb takarmányozásra alkalmas termények ellátásáról s arról is, hogy a takarmánytermés a múlt évhez hasonlítva, hány perccenttel több vagy kevesebb.

Mult szombaton és vasárnap az Apolló színházban a „Milliomosnő szerelme“ című érdekes filmnek volt sok nézője s a kísérő műsor is igen ügyesen volt összeállítva. — Az Apolló színházat vállalkozó szellemű és ügyes tulajdonosa: *Miskolczi* Lajos most újra festeti s lényeges újításokat fog bevezetni. E célból a mozi most szeptember 1-éig zárva lesz.

Szerkesztői üzenet.

Ismételten kaptunk felszólalást s legutóbb Nándorvölgyről és Beretkéről is, hogy a lapot nem kapják. A kiadóhivatal a reklamálókat ez uton értesíti, hogy a lap-példányok innen pontosan expedáltak s ha ők meg nem kapják, a postán kell erősen fellépni és ott reklamálni a lapot.

K. I. Fenti üzenet kedves barátunknak is szól. H. Z. velünk együtt meleg üdvözlét küldi. Augusztus vagy szeptemberben készül a Királyhegyre, már akkor remélhetőleg javul a helyzet az élmezés terén is.

G. I. Tábori posta 290 Köszönjük az üdvözlét Pista. Verseket azonban mostanában nem küldhetünk, még ha jók is, a papirhiány miatt, meg más fontos okokból.

I. J. Lőkös. Szépirodalmi dolgok, versek küzlését mostanában sajnálatunkra mellőznünk kell, mert sok más országos és helyi érdekű aktuális dolog akad s a papirhiány is takarékosságra int.

V. o. főreáliskolai tanuló számára

korrepetitort

keresek tisztán a magyar, német és francia nyelvtanból. — A címet a kiadóhivatal közli.

Eladó ház.

Rimaszombatban a **Mező-utca 17.** szám alatti újonnan épült ház, mely egy kisebb család számára igen alkalmas és egy szép nagy szoba, konyha és kamarából áll, villanyvilágítással felszerelve, továbbá még egy különbejáratu egy szobás lakás is, mindentéle mellékhelyiségekkel szabad kézből eladó. — Értekezhetni lehet ugyanott **Teleki Frigyes** tulajdonossal. 2—*

HUDECZ ISTVÁN

kályhás.

Rákóczy utca 24 sz. (azelőtt Jánosi-utca)

Felvállal kályhák javítását és átrakásokat is és tűzhelyek készítését.

Új kályhák raktáron. 7—10

Kerestetik megvételre

egy még teljesen jó karban levő használt

túródaráló-gép.

Ajánlatot kér **Neumann H.** fűszer, festék és csemegekereskedése **Rimaszombat** (Telefon-szám 44.)

Csépléshez kerestünk egy 4—5 lóerős **gőzgépet** vagy 8—10 lóerős **benzin-motort** 36 zolos cséplőszekrényünk hajtásához, — vagy ezt az igen jó cséplőszekrényt az összes hozzátartozó szíj-jazatokkal átadnánk **bérbe** vagy **rész-cséplésre.**

Bővebb felvilágosítás nyerhető a megbizottnál **Rimaszombat, Losonczy-utca 47. sz.**

Eladó

egy teljesen új állapotban levő **Kállaygyártmányú**

négy lóerős benzin-motor

teljes **cséplőgép** és **felszereléssel.**

Megvételre kerestetik egy járgánnyal hajtható daráló.

Érdeklődők, valamint ajánlatot tevők forduljanak **Szécsi Oszkár** körjegyzőhöz **Serke** (Gömör és Kishontvármegye.)

Hirdetéseket

e lap részére elfogad

a kiadóhivatal

Tompa-utca 10. és

Ifj. RÁBELY MIKLÓS

könyv- és papirkereskedő

Deák Ferencz-u. 20. sz.